

Čís. 1033.

Pod skutkovou podstatu přečinu dle § 56 branného zákona ze dne 19. března 1920, čís. 193 sb. z. a n., spadá též svádění branců, by nenastoupili vojenskou službu dobrovolně, nýbrž dali se předvést četnictvem, třeba k předvedení došlo ve lhůtě 3 dnů.

Nepřipouštějí-li tresty v zákoně stanovené mimořádného zmírnění buď pro nedostatek spodní hranice trestové, buď dle své povahy, odpadají obmezení druhé věty § 283 tr. ř. co do přípustnosti odvolání.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1922, Kr II 864/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Opavě ze dne 22. září 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 56 (2) zákona ze dne 19. března 1920, čís. 193 sb. z. a n., vyhověl však v neveřejném zasedání odvolání státního zastupitelství do výroku o trestu a zvýšil přiměřeně trest — mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce (čís. 9 a) § 281 tr. ř.) namítá stížnost, že soud nesprávně vyložil zákon, který ohrožuje trestem §§ 56 a 46 bran. zák. pouze svádění ke skutečnému nenastupování vojenské služby do 3 dnů, má-li pachatel úmysl k tomu směřující (kteréžto náležitosti prý zde nejsou zjištěny), nikoliv však případy jako je tento, kde šlo obžalovanému pouze o to, by pomocí jistého ústupku brancům, který odpovídal jejich radikální náladě, totiž odkladu nastoupení a předvedení četnictvem, zajistil skutečný jejich vstup do presenční služby. Poněvadž za dané situace nemohl obžalovaný jednat jinak, než se stalo a užil pouze nedovoleného prostředku ku provedení dobrého úmyslu, by branci neuprchli do ciziny a tím se jejich narukování zcela nezmařilo, dlužno prý mu přičísti k dobru okolnost, vylučující trestnost dle § 2 lit. g) tr. zák. Stížnost není odůvodněna, pokud se týče není provedena dle zákona, nevycházejíc ze skutkových zjištění rozsudku. První soud nezjistil, že obžalovaný sváděl brance pouze k odkladu nastoupení presenční služby na dobu kratší než tři dny, nýbrž že je naváděl, aby dobrovolně nenastupovali vůbec, nýbrž se dali nuceně předvést četnictvem. Zjišťuje, že jeho úmysl směřoval k tomu, by překazil dobrovolné a včasné nastoupení nováčků do činné služby. Poněvadž zákon rozumí nastoupením činné služby v § 48 bran. zák. nastoupení dobrovolné protívou k nucenému předvedení, dopouští se přečinu tam naznačeného brancem, který v době míru neuposlechne povolacího rozkazu a dá se nuceně předvést, bez ohledu na to, dojde-li k jeho předvedení před uplynutím 3denní lhůty či po něm. Čin obžalovaného dle § 56 bran. zák. byl tudíž dokonán již tím okamžikem, kdy sváděl k neuposlechnutí povolacího rozkazu a radil brancům, aby se dali nuceně předvést. Že ho trestností nezbavuje okolnost, že chtěl zabrániti útěku nováčků do ciziny, uvedl správně již první soud, neboť pohnutka jednání obžalovaného jest pro otázku trestnosti lhostejna. Lho-

stejno jest také, že svádění obžalovaného nemělo úspěchu, poněvadž toho skutková podstata přečinu dle § 56 bran. zák. nevyhledává.

Státní zástupce podal odvolání do výroku o výši trestu. Poněvadž § 48 bran. zák., dle něhož byl trest vyměřen, nestanoví nejnížší hranice trestu, jest předem zodpověděti otázku, zda veřejnému obžalobci přísluší právo odvolací, když trest byl vyměřen v mezích zákonné sazby. Právo odvolání do trestu jest upraveno v § 283 tr. ř.; věta první prohlašuje základní pravidlo, že do výroku o trestu může býti podáno odvolání, ve větě druhé jsou uvedeny předpoklady, jichž jsoucnost oprávnění to obmezuje. Jestliže tresty, v zákoně stanovené, buď dle své povahy, buď pro nedostatek spodní hranice trestní, mimořádného zmírnění nepřipouštějí, jestliže tedy předpoklady uvedeného obmezení již předem jsou vyloučeny, odpadají i obmezení, která se ku předpokladům těm pojí, a nelze oprávněnost odvolání vůbec činiti odvislým od obmezení, v druhé větě § 283 tr. ř. uvedených. V takovém případě dlužno připustiti odvolání oběma stranám, a jest proto jak odvolání obžalovaného, tak i odvolání veřejného žalobce přípustno. Odvolání státního zástupce jest přiznati oprávnění. Nalézací soud opomenul přihlídnouti k další přitěžující okolnosti, totiž opakování a pokračování v trestném činu a neuvážil za přitěžující to, že obžalovaný, bývalý důstojník, jemuž protizákonnost jeho počínání byla dobře známa, povážlivým způsobem zneužil svého vlivu k tomu, by rukující mládež v jejím úmyslu, dostáti povinnosti, zviklal. Jeví se tedy trest, prvním soudem vyměřený nízkým, neodpovídáje zavinění obžalovaného, a bylo proto důvodnému odvolání státního zastupitelství vyhověti a trest přiměřeně zvýšiti, při čemž bylo přihlíženo k ustanovení § 260 b) tr. zák.

Čís. 1034.

Svlak (vlačihy) jest polním náradím (§ 175, II. c) tr. zák.). Lhostejno, zda polní náradí bylo na poli, či u pole.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1922, Kr I 1114/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 2. června 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171 a 175 II. c) tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 9 a) a 10 § 281 tr. ř. Onoho důvodu nedoličuje však vůbec po zákonu. Opakuje obhajobu obžalovaného, že neměl úmyslu, odciziti svlaky, nýbrž že je pouze nalezl na okresní silnici a chtěl je v nejbližší obci složit, by se o ně ten, kdož je ztratil, přihlásil, a tvrdí, že svlaky neležely při silnici, nýbrž na silnici, a usiluje o to, by obhajoba tato bylo uznána pravdivou. Leč nalézací soud podrobil tuto obranu zákonnému hodnocení, dospěl však k přesvědčení, že obrana tato není pravdivou, že naopak pravdou je, že obžalovaný chtěl svlaky odciziti a že tyto našel se u pole při silnici. Pro toto svoje přesvědčení uvedl soud dostatečné, přesvědčivé a tudíž zákonu